

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Yatılı İlköğretim Bölge Okulları (YİBO), nüfusu az, dağınık, okulu bulunmayan veya ilköğretim hizmetlerinin götürülemediği yerleşim yerlerindeki zorunlu öğrenim çağındaki öğrencilerin parasız yatılı, çevresindeki öğrencilerin gündüzlü olarak eğitim-öğretim gördükleri ilköğretim okullarıdır. Bu yatılı ilköğretim kurumlarında okuyan öğrencilerin; barınma, beslenme, tedavi ve ilaç giderlerinin tamamı devlet tarafından karşılanmaktadır. Ülkemizde halen; 574 Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'nda (YİBO) 9.908 derslikte, toplam 265 bin 285 öğrenci eğitim görmektedir. 2010 yılı itibariyle YİBO'larda görev yapan öğretmenlerin sayısı 13.571'dir.

Eğitim ve öğretim açısından önemli bir görevi yerine getiren YİBO'lar, son günlerde taciz, tecavüz, dayak ve kayıp olaylarıyla gündemde gelmektedir.

YİBO'larda yaşanan sorunların araştırılması, bu eğitim kurumlarına emanet edilen öğrencilerimizin bedensel ve ruhsal anlamda sağlıklarının korunması, çağdaş ve kaliteli eğitim alabilmesini sağlayacak çözüm önerilerinin araştırılması için, Anayasa'nın 98 ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'nci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Saygılarımızla.

1. SELÇUK AYHAN - İZMİR
2. HİKMET ERENKAYA - KOCAELİ
3. SACİD YILDIZ - İSTANBUL
4. SUAT BİNİCİ - SAMSUN
5. NEVİNGAYE ERBATUR - ADANA
6. ERGÜN AYDOĞAN - BALIKESİR
7. HÜSEYİN ÜNSAL - AMASYA
8. RAHMİ GÜNER - ORDU
9. ATİLA EMEK - ANTALYA
10. OSMAN KAPTAN - ANTALYA
11. AKİF EKİCİ - GAZİANTEP
12. EŞREF KARAIBRAHİM - GİRESUN
13. GÖKHAN DURGUN - HATAY
14. ORHAN ZİYA DİREN - TOKAT
15. TEKİN BİNGÖL - ANKARA
16. MEHMET ALİ ÖZPOLAT - İSTANBUL
17. ALİ RIZA ERTEMÜR - DENİZLİ
18. MEVLÜT COŞKUNER - ISPARTA
19. DURDU ÖZBOLAT - KAHRAMANMARAŞ
20. RAMAZAN KERİM ÖZKAN - BURDUR
21. AHMET KÜÇÜK - ÇANAKKALE
22. ENSAR ÖĞÜT - ARDAHAN
23. MUHAMMET RIZA YALÇINKAYA - BARTIN
24. ŞEVKET KÖSE - ADIYAMAN
25. HULUSİ GÜVEL - ADANA

GEREKÇE

1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanununun 25. ve 222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununun 9 uncu maddelerinde nüfusun az ve dağınık olduğu yerlerde, köyler gruplaştırılarak, merkezi durumda olan köylerde ilköğretim bölge okulları ve bunlara bağlı pansiyonlar, gruplaştırmamanın mümkün olmadığı yerlerde ise yatılı ilköğretim bölge okullarının (YİBO) açılacağı belirtilmiştir.

Bu kanuna bağlı olarak, kanunun belirttiği özellikleri taşıyan bölgelerde, zorunlu öğrenim çağındaki öğrencilerin YİBO'larda parasız yatılı olarak eğitim-öğretim görmektedirler. Ülkemizde halen; 574 Yatılı İlköğretim Bölge Okulu'nda 9.908 derslikte, toplam 265 bin 285 öğrenci eğitim görmektedir, bu okullarda toplam 13.571 öğretmen görev yapmaktadır.

Eğitim ve öğretim açısından önemli bir görevi yerine getiren YİBO'lar son günlerde taciz, tecavüz, dayak ve kayıp olaylarıyla gündemde gelmektedir.

Köyden kente göç, kırsal kalkınmanın yetersizliği, gelir dağılımında yaşanan bozulma, ailelerin işsizlik ve yoksulluk nedeniyle eğitim ve öğretime yeteri kadar pay ayıramaması, YİBO'larda eğitim gören öğrenci sayısını her geçen yıl artırmaktadır. Özellikle AKP iktidarları döneminde, ilköğretim okullarında okuyan öğrenci sayısında azalma görülürken, YİBO'larda öğrenim gören öğrencilerin sayısı ise sürekli artmaktadır.

YİBO'larımızda yaşanan sorunlar, önlem alınmaması nedeniyle sürekli artmakta, aileler bu eğitim kurumlarında öğrenim görmek zorunda olan çocuklarının durumları hakkında ciddi endişe duymaktadırlar.

Bu sorunlara kısaca göz atacak olursak; YİBO'ların fiziki koşulları sağlıklı ve çağdaş bir eğitim için uygun değildir. Yurttaki odalar küçük, buna karşılık odalarda kalan öğrenci sayısı fazladır. Büyük yaştaki öğrenciler ile küçük yaştaki öğrencilerin aynı odalarda kalması çeşitli istismarlara neden olmaktadır. Birçok YİBO'da revir ve sağlık personeli bulunmamaktadır. Bazı okullarda aşçı ve aşçı yardımcısı yoktur. Bu hizmetler asgari ücretle çalışan, temizlik işçileri eliyle sağlanmaktadır.

YİBO'lara atanan öğretmenlerin rehberlik ve danışmanlık alanlarında yetersiz oldukları, öğrencilerin eğitim teknolojilerinden yeterince yararlanamadıkları saptanmıştır.

Özellikle kış şartlarının ağır geçtiği Doğu bölgelerinde öğrenci okul içinde hapis kalmakta, bu okullarda sosyal faaliyetlerde bulunabileceği spor salonu vb yerler bulunmamaktadır.

Öğrencilerin ailelerinden ayrı olmaları onları psikolojik olarak çok etkilemektedir. Öğrenciler bu nedenle ezilmişlik psikolojisine kapılmaktadırlar. Öğrenciler kendilerini değersiz hissetmekte ve ciddi sosyalleşme sorunları yaşamaktadır. Bu psikolojiye sahip öğrenciler kendisini yeterince ifade edememektedir.

YİBO'lar rehberliğe en fazla ihtiyaç duyulan okullar olmasına rağmen, birçok okulda rehber öğretmen bulunmamakta ve rehberlik hizmetleri yürütülememektedir.

Bu okullarda öğrencilere Türk-İslam sentezi empoze edilmekte, adeta bu okullar tarikat yuvası gibi çalışmaktadır. Yukarıda belirtilen bu sorunlar, içinde bulunulan kötü tablonun, sadece küçük bir bölümünü oluşturmaktadır.

Tüm bu sorunlar dikkate alındığında; YİBO'larda yaşanan sorunların ve istismarların önüne geçebilmek için acil olarak rehber öğretmen, psikolog, psikölatrist, sağlık ve yardımcı personel atanmalıdır. Bu okullarda okuyan öğrencilerin sosyal faaliyet yapma imkânları artırılmalıdır. Sosyal tesis, spor alanları, oyun alanları ve

kütüphane gereksinimleri giderilmelidir. Öğrencilerin kişisel giderleri için bakanlıkça gönderilen tüm ödenekler günün koşullarına uygun hale getirilmelidir. YİBO'ların fiziksel koşulları iyileştirilmeli, ders araç-gereçleri yeterli düzeye getirilmelidir. Öğrencilerin günlük beslenme gereksinimlerine göre yeniden düzenlenmelidir. Öğrencilerin, aileleri ile özgürce görüşebilmeleri için ücretsiz telefon vb. iletişim araçları sağlanmalıdır. Tüm çalışanların çalışma koşulları, özlük hakları ve ekonomik durumları düzeltilmelidir. Bunlarında ötesinde YİBO'lar tarikat yuvası mantığından kurtarılarak çağdaş eğitim veren gerçek birer eğitim yuvası haline getirilmelidir.

Yukarıda ifade edilen gerekçelerle YİBO'larda yaşanan sorunların araştırılması, bu eğitim kurumlarına emanet edilen öğrencilerimizin bedensel ve ruhsal anlamda sağlıklarının korunması, çağdaş ve kaliteli eğitim alabilmesi, sağlıklı nesillerin yetiştirilmesi için bir araştırma komisyonu kurulması yaşamsal önemdedir.

